

TRAFICOM

Liikenne- ja viestintävirasto

Miksi turvallisuuskulttuuri?

Kirsi Pajunen

Väyläviraston RTJJ-päivä 10.11.2020

- ▶ *Kirsi Pajunen*
- ▶ *Raideliikenteen turvallisuuden asiantuntijana Traficomissa*
  - ▶ *Erityisesti turvallisuusjohtamisjärjestelmät, inhimilliset ja organisatoriset tekijät sekä turvallisuuskulttuuri*
- ▶ *kirsi.pajunen@traficom.fi*

Mitä on turvallisuuskulttuuri?

Mitä/millaista on turvallisuus?

Eteenpäin tähtäävää

- Turvallisia toimintatapoja
- Osaamista
- Asenteita
- Työvälineitä
- Teknologiaa
- Ei vain jälkijättöistä tapaturmien ja häiriöiden puuttumista

Dynaamista

- Jatkuvasti tehtävä työtä
- Ei pysyvä tila
- Vaarojen hallinnan lisäksi kykyä onnistua, ylläpitää osaamista ja kehittyä

Toiminnan ominaisuus

- Organisaation kyky onnistua vaihtelevissa olosuhteissa
- Turvallisuuden kehittäminen = koko organisaation sekä teknologian kehittämistä

Lähde: Teemu Reiman, Turvallisuusasiantuntijoiden roolit, toimintatavat ja tarvittavat kyvyt ja taidot

Kulttuurin ominaisuuksia

Kulttuuri on syvään juurtunutta, se ei ole pinnallinen ilmiö ja pysyy sen vuoksi melko vakaana ajan kuluessa

Kulttuuri on jaettua ja viittaa ensisijassa ryhmään, yhteisöön tai organisaatioon, ei yksittäiseen ihmiseen

Kulttuuri on laaja-alaista ja kattaa kaikki ulkoisten ja sisäisten suhteiden piirteet ryhmässä, yhteisössä tai organisaatiossa

Kulttuuri kehittyy päivittäisen vuorovaikutuksen avulla

Lähde: ERA, Introduction to the European Railway Safety Culture Model

Mitä on turvallisuuskulttuuri?

"Turvallisuuskulttuuri osoittaa, miten ihmiset asenteidensa, arvojensa ja uskomustensa perusteella ymmärtävät turvallisuusjohtamisjärjestelmän vaatimukset, ja mitä he käytännössä tekevät ja päättävät."

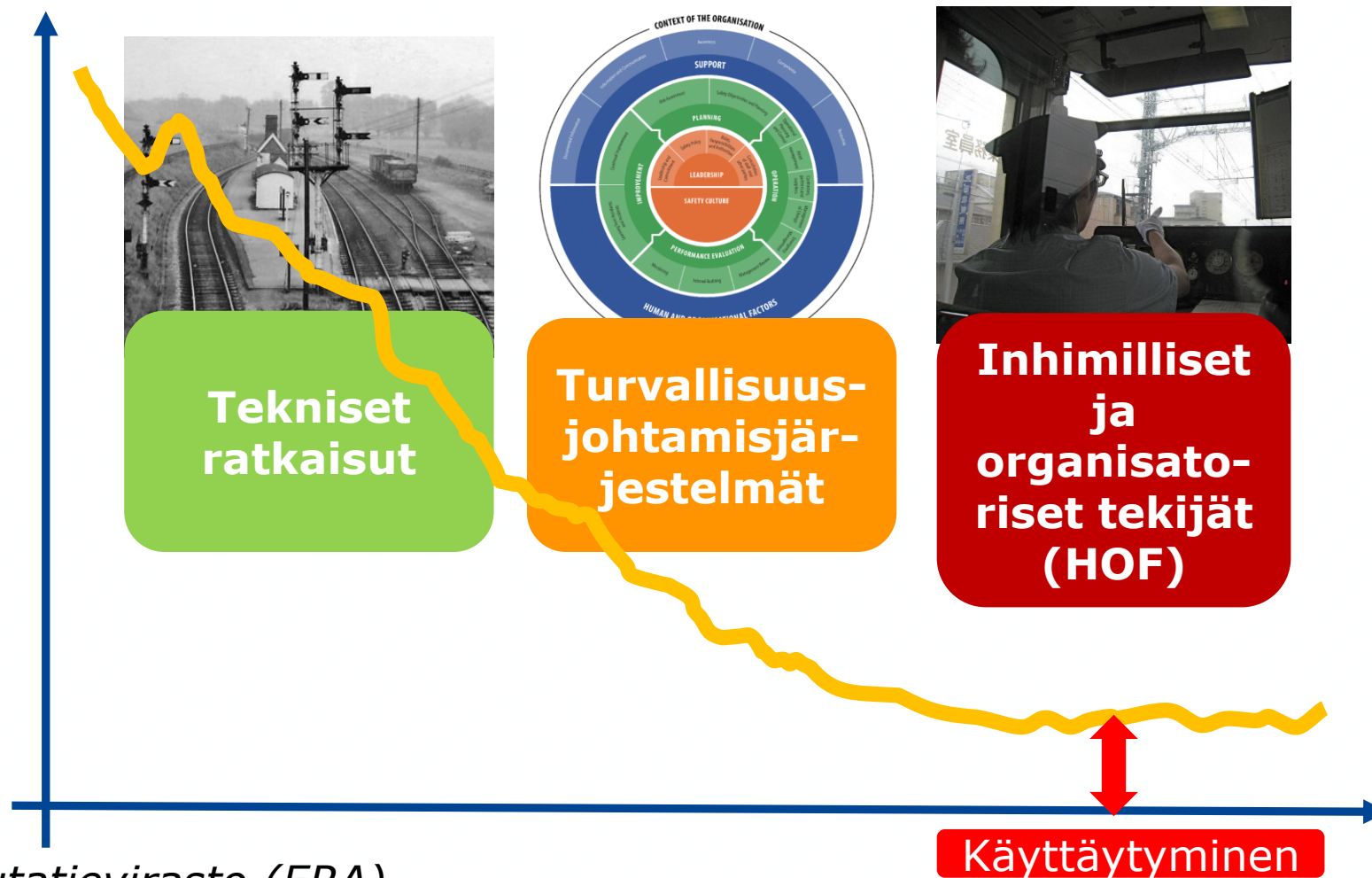
Hyvää turvallisuuskulttuuria kuvaa kaikkien organisaation jäsenten yhteinen sitoutuminen turvalliseen käyttäytymiseen kaikissa tilanteissa, erityisesti kohdattaessa kilpailevia tavoitteita"

- Euroopan unionin rautatievirasto

Miksi turvallisuuuskulttuuri?

Turvallisuuden kehittyminen

Kuva: EU:n rautatievirasto (ERA)

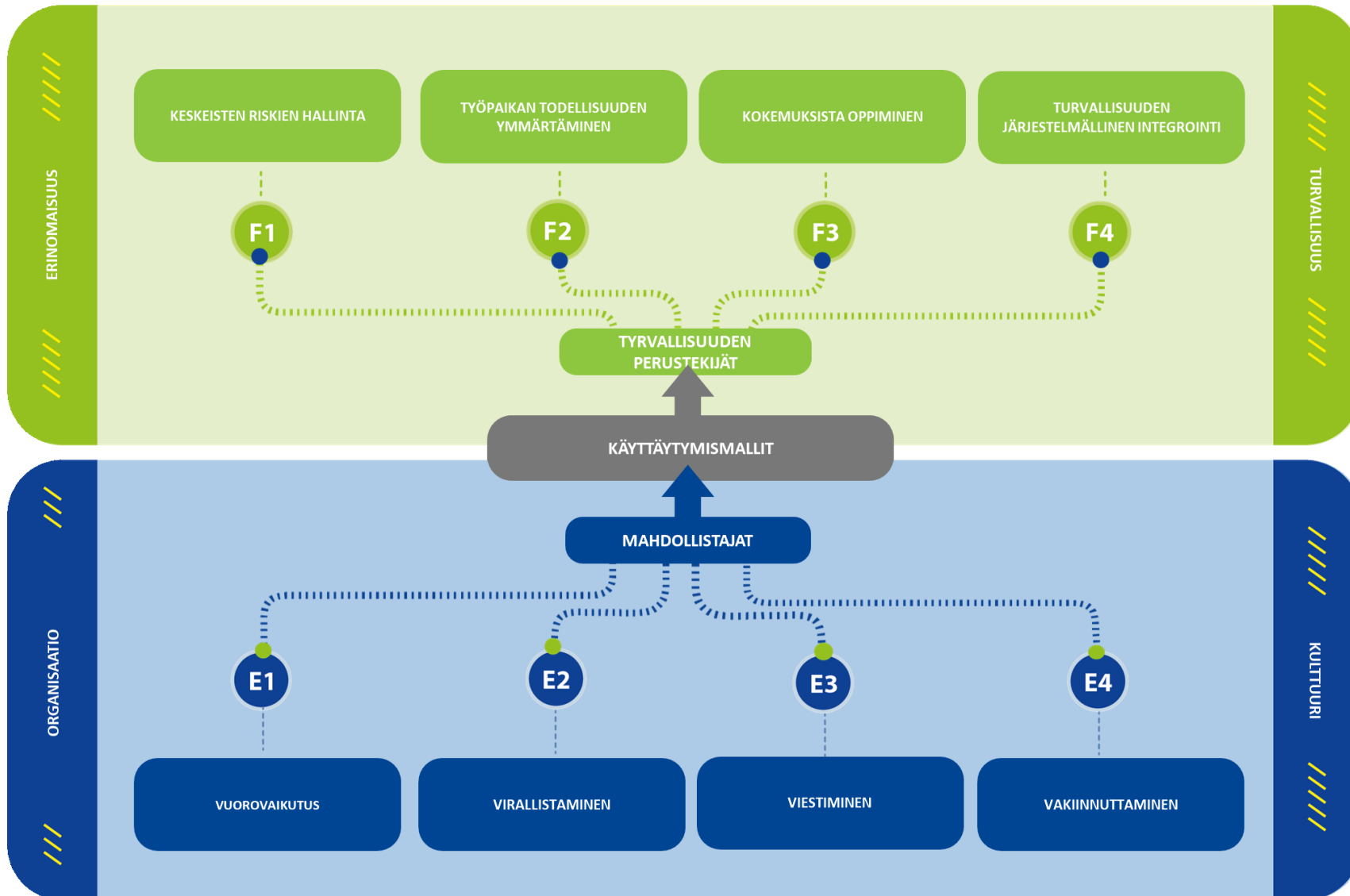

Työpaikan dynamiikan jäävuorimalli (Stanley Herman)

Miten kohti hyvää
turvallisuuskulttuuria?

Eurooppalainen turvallisuuskulttuurimalli

Kulttuurilliset mahdollistajat

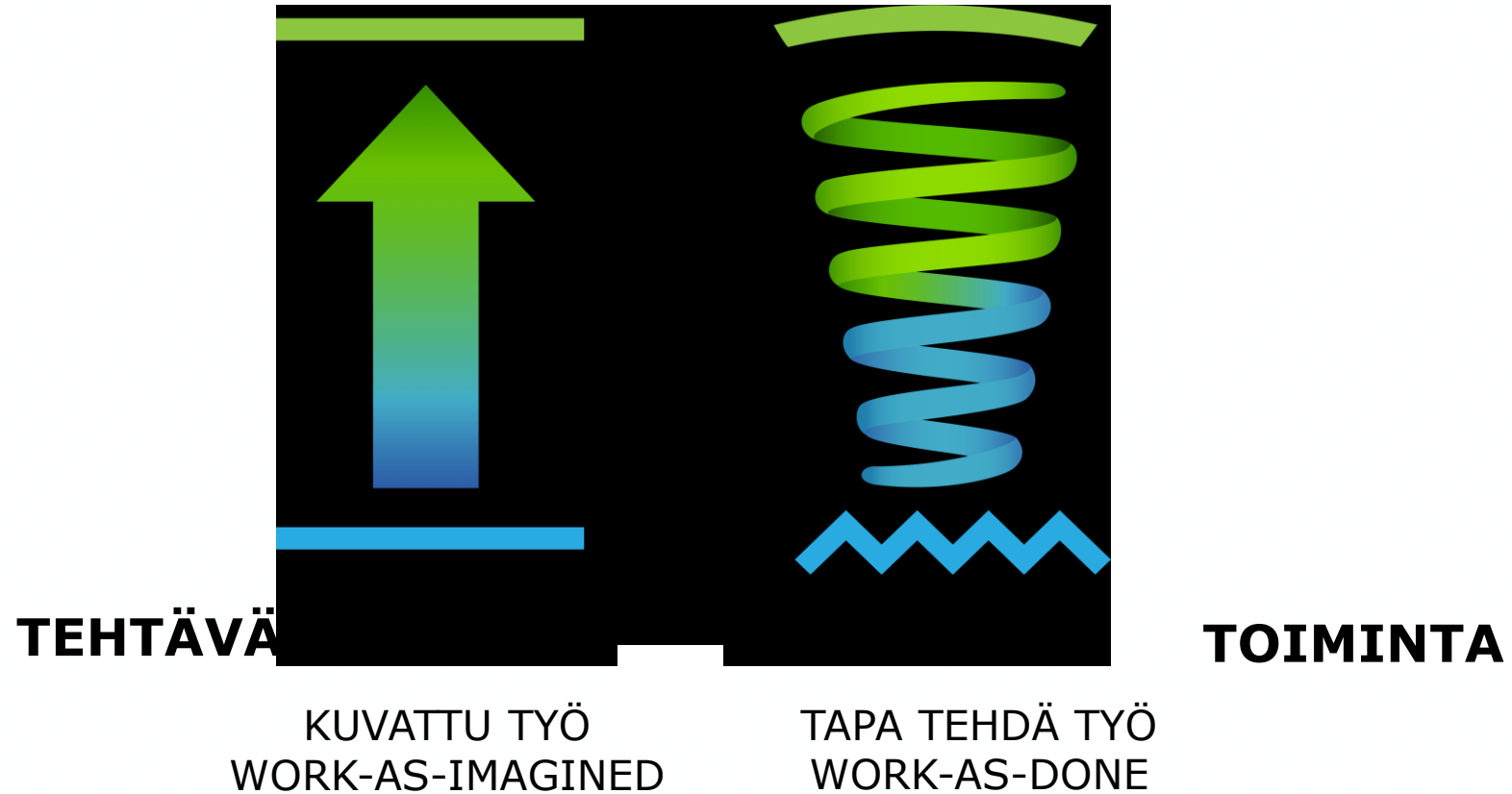

Rautatie- turvalli- suuden

perus- tekijät

Työpaikan todellisuuden ymmärtäminen

TURVALLISUUDEN PARANTAMISEKSI ANALYSOIDAAN
EROT TEHTÄVÄN JA TOIMINNAN VÄLILLÄ

Turvallisuuskulttuurin arviointi

Turvallisuuskulttuurin tason mittaamiseen

ei matemaattista kaavaa

ei täysin objektiivista mittaristoa

Tukeuduttava asiantuntija-arvioihin, joissa erilaisiin tietolähteisiin nojaten tehdään päätelmiä turvallisuuskulttuurin piirteistä

Arvio on sitä luotettavampi

mitä systemaattisemmin tietoa kerätään

mitä useammista lähteistä ja useammilla menetelmillä sitä kerätään

Arvion luotettavuuteen vaikuttavat lisäksi

tiedon kerääjien ja analysoijien ammattitaito

arviointimallin luotettavuus

Arvioinnin tekeminen

Kysely ja dokumenttianalyysi

Itsearviointi ja havainnointi

Haastattelut

Aineiston yhteenveto ja analysointi, nostot

Raportin kirjoittaminen ja esityksen laatiminen

Turvallisuusilmapiirikysely

Perustuu malliin

Mukautetut kysymykset toimijoille ja viranomaisille

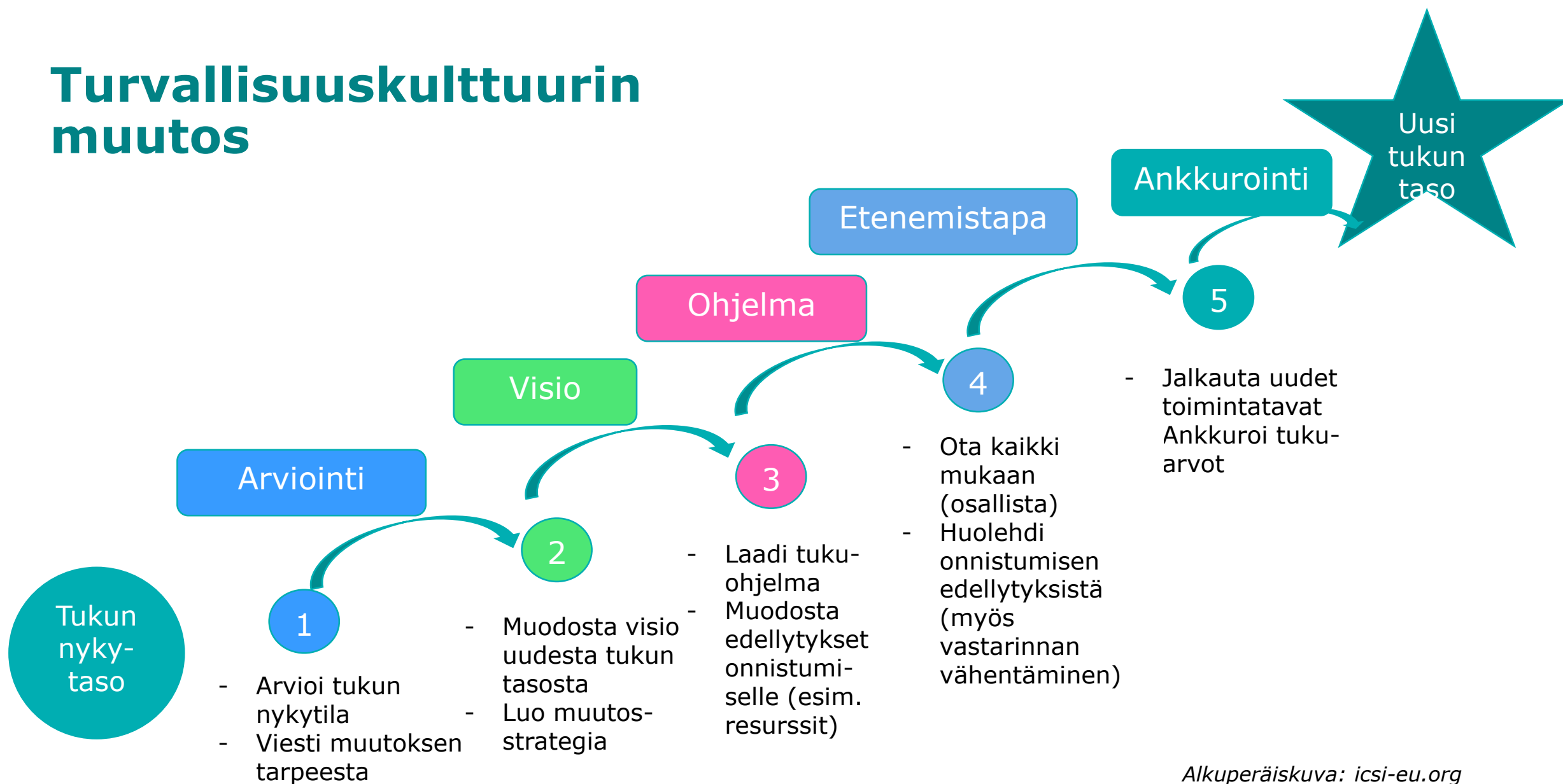
Taustamuuttujat + turvallisuusilmapiiri

Koekysely tehty (196 vastaajaa EU:ssa) ja analysoitu

Kysely julkaistaan kesäkuussa 2021

The screenshot displays the EUSurvey Tool interface, which is a web-based survey platform. The interface includes a header with the European Union Agency for Railways logo and the title 'EUSurvey Tool'. Below the header, there is a navigation bar with tabs for 'Survey', 'Questionnaire', 'Results', 'Reports', and 'Settings'. The main content area shows a questionnaire form with a table of questions and response options. The table has columns for 'Question', 'Response', 'Agree', 'Disagree', 'Don't know', and 'No answer'. The questions are related to safety and security, such as 'The railway operator should be responsible for the safety of the railway' and 'The railway operator should be responsible for the security of the railway'. The interface also includes a sidebar on the left with a list of questions and a sidebar on the right with a list of response options.

Turvallisuuskulttuurin muutos

Alkuperäiskuva: [icsi-eu.org](https://www.icsi-eu.org)

An aerial photograph of a large metal truss bridge spanning a wide river at dusk. The bridge has several stone piers. In the background, a cable-stayed bridge is visible. The sky is a mix of blue and pink, and the city lights are beginning to glow. The water reflects the sky and the bridge.

Kiitos ajastanne!

kirsi.pajunen@traficom.fi